

Energie Coöperatie Westerveld U.A.

EC/W - Ontwikkelingen en Nieuws

1. Bestuur en organisatie

- a. Tot onze vreugde hebben we Bart Friso bereid gevonden om de boekhouding over te nemen van Karen Alferink, die dit werk enkele jaren voor ons heeft gedaan. Welkom Bart en dank aan Karen.
- b. Helaas heeft Ria Bontje te kennen gegeven zich terug te trekken als coördinatrice van de energiecoaches.
- c. Voor diverse vacatures zie de www.ecwesterveld.nl.
- d. We gaan de naam Thuyswarmte gebruiken voor alle activiteiten die te maken hebben met verduurzaming van woningen.
- e. Er is een kalender vastgesteld voor maandelijks overleg met de gemeente over de energietransitie.

2. RES – Regionale Energie Strategie

- a. De gemeente Westerveld heeft de RES 1.0 afgerond. Daarin worden ambities voor groene elektriciteitsopwekking vastgelegd. Separaat zal een visie warmtetransitie worden ontwikkeld.
- b. De EC/W werkt aan een eigen analyse van de groene energie nodig voor Westerveld, Groen gas speelt daarin een belangrijke rol voor het betaalbaar houden van de energietrasities voor bewoners.

3. Thuysgas

- a. De EC/W werkt aan een voorstel voor een communicatie- en samenwerkingsverband voor regionale energie coöperaties, netwerkbedrijven (Enexis, Rendo) en gemeenten om groen gas op te wekken voor gebruik via het bestaande gasnetwerk.
- b. De EC/W heeft een donatie van € 10.000 gekregen van Vermilion om duurzaamheids-projecten te ondersteunen. De EC/W wil hiermee een project ondersteunen van NICE (Noordelijk Innovatielab Circulaire Energie). Deze jonge organisatie heeft het gebruik van de proefkas van de oude landbouwschool in Frederiksoord gekregen. Zij willen zelf groen gas opwekken om de kas duurzaam te verwarmen. Met de financiële hulp kunnen zij met verschillende biogene reststromen en geteelde gewassen experimenteren, waarbij de kennis ten goede komt aan Thuysgas.
- c. Onderzoek naar een geschikte locatie voor de opwek van groengas wordt voortgezet met evaluatie van oude NAM gaslocaties nabij de A32.

EC/W - Ontwikkelingen en Nieuws (vervolg)

4. Thuysstroom

- a. In juli 2021 is het project Zon op Stad & Esch Diever stopgezet vanwege onoplosbare verzekeringszaken, een probleem dat bij dit soort kleinere projecten voordoet. De aandacht wordt verlegd naar grote, financieel haalbare zonneprojecten.
- b. Drijvend zonnepark zandafgraving Hoogersmilde. Op 24 juni 2021 is een overeenkomst getekend tussen Calduran Kalkzandsteen (eigenaar), Adamant Renewables (ontwikkelaar) en BronnenVanOns (Noordelijke coöperatieve projectorganisator). De Energie Coöperatie Westerveld en Duurzame Smildes zullen zich gezamenlijk gaan bezighouden met de lokale participatie.
- c. De EC/W is benaderd door Pure Energie om gezamenlijk de mogelijkheden te onderzoeken voor een zonnepark nabij de A32.

5. Thuyswarmte

- a. In het najaar van 2021 zal de EC/W een energie evaluatie maken voor-, en met de bewoners van het duurzame wooncomplex, De Zandroos in Diever. Er staan voorlopige energiescans (energie coaches), warmtescans en een evaluatie van energieverbruik en warmtepompen op het programma.
- b. In september 2021 wordt een bijeenkomst met de energiecoaches gehouden om de herstart van energiescans in gang te zetten. Details volgen.

tekst: Evert Blomsma

Word lid!

**Draag bij aan het creëren van draagvlak en
beslis mee over het energie-neutraal maken van
onze gemeente.**

ga naar onze website www.ecwsterveld.nl en meld je aan als lid of vriend!

Dank!

Betaalbare Energietransitie Westerveld – Deel 1

Optie van hybride warmtepomp met groen gas nader bekeken

Volgens het Klimaatakkoord (2017) zal het gebruik van fossiele brandstoffen voor de verwarming van woningen geleidelijk worden vervangen door duurzame energie, in belangrijke mate energie van wind en zon. Dunbevolkte en agrarische landelijke gebieden beschikken meestal over relatief veel groen afval dat omgezet kan worden in groen gas. Westerveld ligt in zo'n gebied en we zien dan ook dat netbeheerder Rendo de vergroening van het gasnet al in gang heeft gezet (zie ook Jaarverslag Rendo). We gaan daar in een volgend artikel verder op in. Naast het voorrecht om over groen gas te kunnen beschikken hebben deze gebieden ook een grote handicap: de gespreide ligging van woningen veroorzaakt dat elke vorm van grootschalige centrale warmteopwekking onhaalbaar is door de hoge kosten per woning van het vereiste uitgebreide warmtenet. Recente toonaangevende studies door het Economisch Instituut voor de Bouw, TNO-ECN en Berenschot bevestigen dit beeld. We citeren een aantal conclusies van het EIB:

- *In landelijke gebieden met gespreide ligging van woningen zijn aardgasvrije oplossingen zoals warmtenetten in de regel dermate onrendabel dat ze niet zullen worden toegepast.*
- *Groen gas biedt het voordeel dat relatief goedkopere hybride warmtepompen toepasbaar zijn in combinatie met minder hoge kosten voor isolatie en lage temperatuur afgifte (zoals vloerverwarming, lage temperatuur radiatoren).*
- *All-electric (geen gas) kenmerkt zich door relatief hoge investeringen voor woningisolatie, warmtepomp, verzwaring van de aansluiting en mechanische ventilatie. Het EIB stelt dat een groot deel van de kosten niet worden terugverdiend uit de besparingen op energie.*

Het eerste citaat betekent dat ook geavanceerde duurzame warmtebronnen zoals diepe geothermie, aquathermie enz. niet haalbaar zijn als de vereiste economische schaalgrootte een aantal woningen vereist die gemiddeld op een te grote afstand liggen voor een betaalbaar warmtetransportnet (lengte van het net, weg- en waterkruisingen, hoge isolatiekosten). Dit sluit kleinere collectieve warmtevoorzieningen niet uit voor een dichtere groepering van woningen zoals in buurten of in een appartementencomplex – dat kan evengoed met hybride warmtepompen en groen gas gerealiseerd worden.

Adviesbureau Berenschot heeft in opdracht van de overheid studies uitgevoerd over kosten van de energietransitie voor diverse typen woningen. Deze kosten blijken veel hoger dan tot nu werd aangenomen door de overheid. Voor vrijstaande woningen (Westerveld) bedragen de investerings- en jaarlijkse kosten, na aftrek van subsidies, gemiddeld:

Kosten	Investering	Jaarlijkse kosten
All-electric	€ 29.310	€ 1.155
Hybride Warmtepomp	€16.665	€ 1.495

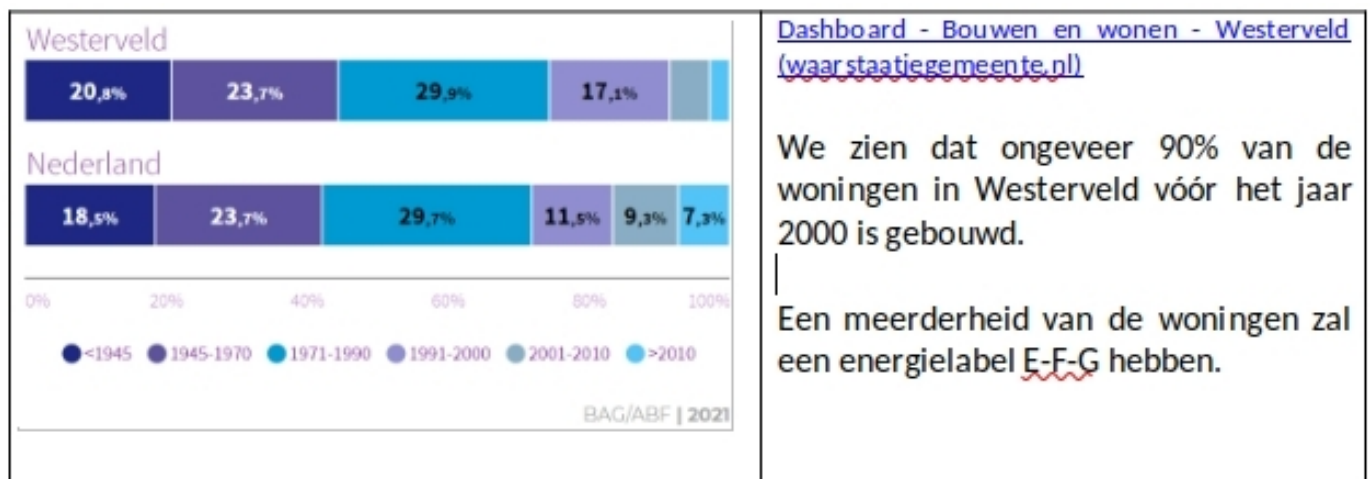
Investeringskosten betreft aanpassing van woningen met energie label E-F-G naar minstens label B voor all-electric. Dit omvat investeringen voor: warmtepompsysteem, zeer goede isolatie (na isolatie), lage temperatuurafgifte systemen (zoals vloerverwarming), mechanische ventilatie met warmteterugwinning, hoge kwaliteit dubbelglas en vaak verzwaring van de elektriciteitsaansluiting.

Betaalbare Energietransitie Westerveld – Deel 1 (vervolg)

Voor hybride verwarming zijn dit: kleinere warmtepomp + cv-ketel, minder vergaande isolatie, hoge kwaliteit dubbelglas. De bestaande natuurlijke ventilatie blijft mogelijk.

De hierboven getoonde kosten zijn exclusief zonnepanelen en verzwaaring van elektrische aansluitingen voor veel woningen. Ook is (nog) niet meegenomen de doorberekening van de miljarden kostende netverzwaringen die de netbeheerders voorzien, en die doorberekend zullen worden aan de verbruikers. Wij hebben daarvoor de gegevens nog niet beschikbaar.

De jaarlijkse kosten voor ‘hybride’ zijn hoger dan voor ‘all-electric’ (verschil € 340/jaar) omdat ook de gas aansluiting en gaslevering blijft bestaan. Let wel, de consumentenprijzen voor gas en elektriciteit worden grotendeels door de energiebelasting bepaald, zodat genoemde getallen in de loop van de tijd kunnen veranderen.

Wat betekent dit voor bewoners in Westerveld? We nemen aan dat het aantal woningen in Westerveld dat door de keuze tussen ‘all-electric’ (geen gas) en ‘hybride’ (gas + elektrisch) wordt beïnvloed in totaal 7000 bedraagt. We nemen daarbij aan dat van de 8500 woningen er al 1500 zijn die niet op gas zijn aangesloten (nieuwbouw en renovatie) of die al zeer goed geïsoleerd zijn. Het gaat dus om bestaande woningen die nu nog gas gebruiken. Als we gebaseerd op de landelijke gegevens voor vrijstaande woningen een verschil in investeringskosten tussen ‘all-electric’ en ‘hybride’ aannemen van € 12.500 per woning, dan vinden we dat van-het-gas-af totaal € 87.500.000 meer kost voor de bewoners van deze 7000 woningen. Dat is heel veel geld: uit de besparing op de investering voor ‘all-electric’, kunnen 40 jaar lang de jaarlijkse meerkosten voor gas (€ 350/jaar) betaald worden!

Conclusie: Houd de energietransitie voor bestaande woningen in Westerveld betaalbaar door in te zetten op hybride verwarming in combinatie met groen gas.

In volgende artikelen in deze serie zullen we verder ingaan op groen gas, de energie transitie, zon, wind en groen gas. Reageer op onze artikelen: info@ecwesterveld.nl.

tekst: Evert Blomsma